

Peygamberlik kurumu ya da Allah- peygamber ilişkisi, aynı zamanda Allah- İnsan ilişkisi üzerinden okunulması gereken bir konudur. Nitekim vahyin insanlıkla buluşması başka türlü gerçekleşebilirdi. Hz. Musa'ya, iki taş tablet üzerinde verildiği rivayet edilen on emir buna örnektir. Son peygamberin hayatını dikkate alırsak; yirmi üç yıl gibi bir zaman diliminde, bir insan ve bir toplum üzerinden modelleme yapıyor olması, Kur'an-ın ortaya koymaya çalıştığı değerlerin, soyut ve ütopyik olmadığıyla yakından ilgilidir. Diğer taraftan, Yüce Allah, bir insan üzerinden tüm insanlıkla muhatap olmaktadır. Hz .Peygamberin hayatını üç evrede toplam mümkündür. Birinci evre, peygamberliği öncesidir. Bu dönemde genç Muhammed, toplumun hiyerarşisi içinde zoru tercih eden, gücün, statükonun, haksızlığın ve adaletsizliğin karşısında safını; zayıfın, güçsüzün, yoksulun, ezilmişlerin yanında belirleyen, Hlful Fudul/ Erdemliler ittifakı adı altında, yapılan adaletsizliklerle, zulümlerle mücadele eden topluluğun, bir ferdi olarak çıkar karşımıza. İslam düşüncesinde, ilahi isim ve sıfatların Peygamberin şahsına doğrudan yansıdığı ifade edilir. Kamil insanlarda ise bu dolaylıdır. Kalpleri vasıtasıyla gerçekleştiği söylenir. Dolayısıyla kamil insan olmak çalışarak elde edilebilir. Ancak peygamberlik, insanın inhisarına bırakılmış bir makam değildir. Elbette Peygamber bir insandır, ancak herhangi bir insan değildir.

Diğer taraftan düşünce tarihimizde Peygamberlik Allah'tan mıdır yoksa kazanılan bir özellik midir konusunun uzun uzun tartışıldığını bir kenara bıraktığı anlamına gelmez. Tam tersine, kendi kültürünün bir insanıdır. O... Aleyhinde konuşanlar kadar sevenlerinin de hatalı davrandıkları konu şudur: o kültürün insanı olarak, o sosyal yapı içinde hayatına taşıdığı şeyleri (örfü-adedi) savunduğu değerlerle birbirine karıştırmak. Bu ayırım yapılmadığı sürece peygamberlerle ilgili spekülasyonlar bitmeyecektir.

Hz. Peygamber'i peygamberlik öncesinde dahi farklı kılan, yaşadığı coğrafyanın insanı olarak, herkesin kabullenip boyun eğdiği veya eğmek zorunda bırakıldığı sistemle mücadelesidir. Toplumun gidişatından rahatsızdır; ancak ne yapacağını bilememek, çaresizlik zordur... Genç Muhammed adını koyamadığı bir ıstırapın içinde bulur kendini... Yaşadığı toplum onu adeta nefessiz bırakmıştır... Ne yapmalıdır; nasıl davranmalıdır; kendini inzivada bulur.

Hira Dağı, misafirine en tepe noktasında bir mağarayı tahsis eder. İkinci evredir bu. Beş yıl muhtelif tarihlerde ve uzunluklarda, yaşadığı ıstıraplarla yoğrulan bir inşa süreci demek mümkündür bu zaman dilimine. Çünkü bir sonraki yolculuk hiç kolay olmayacaktır. Hira Mağarasında neler yaşandı bilmiyoruz. Ama bu iç yolculuğun O'nu taşıdığı makama zaman tanık. Yaşadığı mekanlar, eşi Hz.Hatice ve çok zor dostları.

Gazali'ye göre “ peygamberler hasta kalpleri iyileştiren hekimdir.” Hz. Peygamber'in, peygamberlik öncesi insanlık adına dert edindiği hususlarla, sonrasında gerçekleştirmiş olduğu mücadele bire bir örtüşür. Bu gün sıkça gördüğümüz, bir fikrin/ davanın mücadelesini veren insanların, geldikleri makamlarda geçmiş söylemlerini unuttuğu o ikilemi, peygamberlerin şahsında görmek mümkün değildir. Aksine davasından vazgeçirtebilmek için yöneltmiş tüm teklifleri reddettikleri gibi, ellerinde ne varsa, mücadeleleri uğruna harcadıkları, apaçık bilinen bir gerçektir.

Hz. Peygamberin en karakteristik özelliği, denge insanı oluşudur. Bu hem davranışlarına yansımış, hem de üzerinde durduğu ilkelerde bariz olarak açığa çıkmıştır. Öğretilerinde, madde-mana boyutunu, ruh- beden ilişkisini ve dünya –ahiret bütünlüğünü bu perspektif içinden oluşturmuş, birini diğerine tercih etmemiştir. Dinde aşırıya gidenleri ise, sert bir dille uyarmıştır. Olması gereken “ ideal tavır'ı” peygamberlerin davranışlarında görmek mümkündür. Kuşkusuz insanların örnek şahsiyetlere ihtiyacı hiçbir zaman bitmeyecektir. Kalın sağlıcakla!